

Seat No. : _____

MA-101

March-2022

M.A., Sem.- I

401 : Sanskrit

(Classical Sanskrit Drama)

(महाकवि कालिदास प्रणित अभिज्ञान शाकुन्तलम् नाटक)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : (1) વિભાગ-1માંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નના ઉત્તર લખો. દરેકનો ગુણભાર 14 છે.

(2) વિભાગ-2માંથી સૂચવ્યા પ્રમાણે આઠ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખવાના છે. દરેકનો 1 ગુણ છે.

વિભાગ-1

1. શ્લોકને સાનુવાદ સમજાવો.

મુક્તેષુ રશ્મિષુ નિરાયતપૂર્વકાયા નિષ્કમ્પચામરશિખા નિભૃતોધ્ર્વકર્ણાઃ ।

આત્મોદ્વતૈરપિ રજોભિરલઙ્ઘનીયા ધાવન્યમી મૃગજવાક્ષયમેવ રથ્યાઃ ॥

2. અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્ના તૃતીય અંકનું રસદર્શન કરાવો.

Take a look at the third chapter of Abhijñāna Śākuntalam.

3. અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્ના આધારે શકુન્તલાનું પાત્રાલેખન કરો.

Characterize Shakuntala based on Abhijñāna Śākuntalam play.

4. કાલિદાસનાં પ્રકૃતિ નિરૂપણ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

Discuss in detail the depiction of nature by Kālidās.

5. અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્ની મહાભારતની મૂળ કથાની સમીક્ષા કરી, કવિએ મૂળમાં કરેલા ફેરફારો ચર્ચો.

Discuss the changes made in the original by the poet by reviewing the original story of Mahabharata of Abhijñāna Śākuntalam.

6. અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્ભાં રાજકીય, સામાજિક અને ધાર્મિક પરિસ્થિતિ વિશે ચર્ચા કરો.
Discuss the political, social and religious situation in Abhijñāna Śākuntalam.
7. અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્ભાં વસ્તુ ગૂંથણી વિશે સમીક્ષા કરો.
Review about Abhijñāna Śākuntalam's item knitting.
8. નોંધ લખો : (ગમે તે બે)
Write a short note : (Any two)
 - (1) અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્ભાં હાસ્ય રસ
Humor in Abhijan Shakuntalam
 - (2) દુર્વાસાનો શાપ
The curse of Durvāsā
 - (3) દુષ્યન્તની કણ્ણ આશ્રમની મુલાકાત
Visit to Kaṇva āśrama by Duṣyanata

વિભાગ-2

9. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂકમાં જવાબ આપો :
Answer the following questions brief :
 - (1) અભિજ્ઞાન શાકુન્તલમ્ભાં નાનદી શ્લોકમાં કોની સ્તુતિ કરવામાં આવેલ છે ?
Who is praised in Nāndī Ślōka or Abhijñāna Śākuntalam ?
 - (2) શકુન્તલાનાં અનિષ્ટનાં નિવારણ માટે કણ્ણ ક્યાં ગયા છે ?
Where has Kanva gone for the prevention of evil of Śakuntalā ?
 - (3) ધીવર પ્રસંગ કણ્ણ અંકમાં આવે છે ?
In which issue does Dhīvara event appear ?
 - (4) કણ્ણ ઋષિનો આશ્રમ કઈ નદીનાં તીરે આવેલ છે ?
The āśrama of Kaṇva Rishi is situated on the banks of which river ?
 - (5) પન્થાન: સન્તુ તે શિવા: | – આ વિધાન કોણ કોને કહે છે ?
પન્થાન: સન્તુ તે શિવા: | – Who says this statement to whom ?
 - (6) શકુન્તલાની સખીઓનાં નામ આપો.
Give the names of Śakuntalā's friends.
 - (7) દોડતાં રથનું વર્ણન સૂત કણ શર્ષદોમાં કરે છે ?
In what words does Sut describe the running chariot ?
 - (8) શકુન્તલાને કણ ઋષિનો શાપ મળ્યો ?
Shakuntala got the curse of which sage ?
-